

**Verneområdestyret for
Brattefjell-Vindeggen
landskapsvernområde**

Besøksadresse
Skinnarbu
3661 Rjukan

Postadresse
Postboks 2076
3103 Tønsberg

Kontakt
Sentralbord +47 33 37 10 00
Direkte +47 953 00 640
fmvtpost@fylkesmannen.no

Jette Bergfjord
Skararudvegen 26
3841 Flatdal

Sakshandsamar Kristian Kvaalen Herregården

Vår ref. 2022/3391 - 432.2

Dato 05.04.2022

Delegert vedtak: Brattefjell-Vindeggen LVO - motorferdsel i verneområde - snøskuter - Bjønntjønn i Hjartdal kommune - Jette Bergfjord

Verneområdestyret for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde er forvaltingsmyndighet for verneområdet og skal handsame dispensasjonssaker. Likevel har styret høve til å delegere myndighet til verneområdeforvaltaren etter *Vedtekter for verneområdestyret* punkt 6.2.

Kort om saka

Jette Bergfjord søker om løyve til motorferdsle i samband med snikkararbeid på privat hytte, Bjønntjønn 9 i Hjartdal kommune. Det skal skiftast kledning, etterisolerast og settast inn vinduer og dør. Snikkar skal køyre eigen skuter med slede, og vil ha med seg naudsynt utstyr til å utføre arbeidet. Det skal køyrast frå parkering ved Reisjåbrekka, langs Bonsvatn og vidare via Helleksdalen til Risbudalen og vidare over til Bjønntjønn. Søklar har teikna inn trase på kart.

Det skal køyrast i tidsromet 3. – 8. april 2022, og det er ynskje om 4 turar.

Vedlegg

- Søknad med kartskisse, registrera 28.03.22 (2022/3391-1).

Andre relevante dokument, ikkje vedlagde

- Verneforskrifta for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde.
- Naturmangfaldlova (NML).
- Forvaltingsplan for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde 2017-2027.
- Lov om motorferdsle i utmark og på islagde vatn.
- Forskrift om forbod mot motorferdsel i spesielt sårbare områder i Brattefjell/Vindeggenområdet, Seljord, Hjartdal, Tinn og Vinje kommunar, Telemark.

Det formelle grunnlaget

Verneføremålet i Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde er å:

- *"Taka vare på eit vakkert og eigenarta naturlandskap, med urørt høgfjell og fjellskogområde.*
- *Taka vare på det biologiske mangfaldet i området, med villreinstamme og rikt plante- og dyreliv.*
- *Taka vare på verdifulle kulturlandskap og kulturminne."*

I verneføreseigna for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde er utgangspunktet at "Området skal vere verna mot alle inngrep eller tiltak som vesentleg kan endre eller verke inn på landskapet sin art eller karakter.", jf. pkt. 1. Pkt. 1.4 seier at "Motorferdsle skal gå føre seg etter faste ruter som peikast ut av forvaltningsstyresmakta. All motorferdsle skal gå føre seg slik at det ikkje oppstår varig skjemmande markskader, hjulspor ol."

Verneområdestyret må særleg vurdere konsekvensane av ein dispensasjon i høve til verneføremålet og verneverdiane i området. Dette går òg fram av § 7 i naturmangfaldlova, som seier at prinsippa i §§ 8-12 i lova skal leggjast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentleg myndigheit.

I NML § 8 (om kunnskapsgrunnlaget) går det fram at offentlege avgjerder som rører ved naturmangfaldet skal byggje på vitskapeleg kunnskap om bestandssituasjonen for ulike arter, utbreiing og økologisk tilstand av naturtypar, og effekten av påverknader. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i eit rimeleg forhold til sakas karakter og risikoen for å skade naturmangfaldet.

Verknadene av eit tiltak skal vurderast ut frå den samla belastinga økosystemet vert utsett for, jf. § 10 (om økosystemtilnærming og samla belastning). Dersom det ikkje ligg føre tilstrekkeleg kunnskap om kva for verknader eit tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-var prinsippet leggjast til grunn, jf. § 9, slik at ein ikkje gjer vesentleg skade på naturmangfaldet ved at ein tek ei avgjerd på eit for dårleg kunnskapsgrunnlag.

Etter NML § 11 er det tiltakshavar som skal dekkje kostnadene ved å hindre eller avgrense skade som tiltaket eller aktiviteten vil gjera på naturmangfaldet, dersom dette ikkje er urimeleg ut frå tiltaket og skaden sin karakter. I tillegg skal det etter naturmangfaldlova § 12 takast utgangspunkt i driftsmetodar, teknikkar og lokalisering av tiltaket som ut frå ei samla vurdering av den tidlegare, noverande og framtidige bruken av mangfaldet og økonomiske tilhøve gjev det samfunnsmessige beste resultatet.

Vurdering

Det søkast om å køyre delvis etter godkjente køyretrasear og delvis utanom. Det skal køyrast frå parkering ved Reisjåbrekka, langs Bonsvatn og vidare via Helleksdalen til Risbudalen og vidare over til Bjønntjønn. Søkjar har teikna inn trase på kart.

All motorferdsle skal gå føre seg i tråd med lov og føresegnar for motorferdsle i utmark og på islagde vatn, med dei avgrensingar som ligg i verneføreseigna. I områder som er verna i medhald av naturvernlova/naturmangfaldlova, er det strengare reglar for motorisert ferdslе enn det som følgjer av motorferdslelova/nasjonal føresegn.

I verneføreseigna for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde står det i kapittel 4 punkt 1.4 at motorferdsle skal gå føre seg etter faste ruter som peikast ut av forvaltningsstyresmakta, og at all motorferdsle skal gå føre seg slik at det ikkje oppstår varige skjemmande markskadar, hjulspor og liknande.

I tillegg til føringane for motorferdsle som er beskrive i motorferdslelova og verneføresegn/forvaltningsplan, er det for område vedtatt ei føresegn om forbod mot motorferdsle i spesielt sårbare områder i Brattefjell-Vindeggen. Punkt 2 i denne føreseigna seier at *"All motorferdsle innafor eit område i Vindeggen, Mefjell, Langvasstødalen, Månelibråtet og Ørnenuten(...) er forbode i tida frå 15.*

april til 1. juli. Hytteigarar innafor området kan gjevast dispensasjon for inntil 3 turar til eiga hytte i tida før 15. april.” Det er kommunane som er forvaltningsmyndigheit for denne føresegna.

Aktuell køyreturasé i denne saka gjeng korkje i definera vinterbeiteområde eller kalvingsområde, og då gjeld punkt 3 i *Forskrift om forbod mot motorferdsel i spesielt sårbare områder i Brattefjell/Vindeggenområdet, Seljord, Hjartdal, Tinn og Vinje kommunar, Telemark*. Punkt 3 i føresegna gjev høve til inntil 4 turar pr. hytte i tida fram til 15. april.

Man må vere trygg på at dei verneverdiane som er synleggjort i verneføremålet ikkje vert skadelidande om det vert gjeve løyve til tiltaket. Som nemnt er ikkje staden der køyring er planlagt definera som vinterbeiteområde. Likevel kan reinen ofte å sjåast her, og det må visast omsyn.

Man har kjennskap og grei dokumentasjon av verneverdiane i området. Både når det gjelder natur- og kulturverdiar. Kunnskapen er samla i forvaltningsplanen, og er henta i samband med arbeidet med denne. Botaniske verdiar og kulturverdiar blir ikkje påverka av den køyringa det er søkt om.

Føre-var prinsippet i NML § 9 får liten betyding i denne saka, då det er godt kjent kva effekt snøskuterkøyring har på området/villreinen, og då ein ikkje kan sjå usikkerheit i moglege andre negative effektar på verneføremåla. Ein veit at støy kan stresse dyra, og i prinsippet skal motorferdsle haldast på eit minimum.

Med omsyn til NML § 10 om samla belastning, er det openbart at køyringa det her er søkt om vil kome adaptivt på det som allereie er. Det vil med andre ord føre til auke i samla belastning.

NML § 11 om avbøtande tiltak og bæring av kostnader får liten verknad i samband med denne saka. Det følgjer av NML § 12 at det skal tas utgangspunkt i miljømessige forsvarlege teknikkar og driftsmetodar for å unngå eller avgrense skade på miljø. I denne saka dreier det seg om tal turar og køyreavstand. Jo færre turar desto betre. Det er difor avgjerande at søkjar nyttar slede med stor kapasitet, og at ein generelt held fokus på å køyre så få turar som mogleg. Vidare er det viktig at søkjar tar omsyn til villreinen dersom den observerast under køyring. Då skal søkjar vente til reinen har trekt seg unna.

Delegert vedtak:

Verneområdeforvaltaren gjev Jette Bergfjord løyve til motorferdsle med snøskuter etter traseane som er teikna inn på kart lagt ved søknaden motteke 28.03.22. Løyvet er gjeve med heimel i NML § 48.

Det vert sett følgjande vilkår:

- Det kan køyrast inntil 4 turar til hytte ved Bjønntjønn 9.
- Løyvet gjeld også for oppgjeven sjåfør/snikkar dersom søkjar ikkje køyrer sjølv.
- Det er ikkje høve til persontransport åleine.
- Løyvet gjeld fram til 15.04.22.
- Det er ikkje høve til å køyre etter 15. april.
- Der det finnast etablerta trasé for snøskuter, skal denne følgjast.
- All transport skal skje med slede.
- Observerast villrein, skal køyring stanses. Søkjaren skal ha dialog med SNO /verneområdeforvaltaren om det er villrein i området.

**Verneområdestyret for
Brattefjell-Vindeggen
landskapsvernområde**

Vedtaket er berre fatta etter verneføreseigna for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde og tilhøyrande forvaltningsplan. Søkjar er sjølv ansvarleg for å få andre nødvendige løyve, slik som til dømes grunneigarløyve, løyve etter motorferdslelova, og dispensasjon etter forskrift for motorferdsle i spesielt sårbare område innafor Brattefjell-Vindeggen.

Det er klagerett på avgjerda. Klagefristen er tre veker etter at vedtaket er motteke. Kлага rettast til Miljødirektoratet, men sendast til Verneområdestyret for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde.

Vedtaket vert sendt til Jette Bergfjord.

Vedtaket leggst fram for verneområdestyret som referatsak.

Med helsing

Kristian Kvaalen Herregården
seniorrådgiver

Kopi:

- Statsforvaltaren i Vestfold og Telemark
- Hjartdal kommune
- Villreinnemnda